

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını **arz** ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye'deki cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine her geçen gün bir yenisi eklenmektedir. Hasta mahpuslar ile koşullu salıverilme hakkı elde etmesine rağmen İdare ve Gözlem Kurullarının türlü öznel gerekçeleriyle tahliyeleri engellenen mahpuslar ise bu hak ihlallerinden en çok etkilenenlerdir.

14.04.2020 tarihinde kabul edilen 7242 sayılı Kanun ile 5275 sayılı İnfaz Yasası'nda yapılan değişiklikler ve 29 Aralık 2021 tarihli Adalet Bakanlığı'nın yayınladığı yönetmelik ile 1 Ocak 2021'den itibaren mahpuslar, İdare ve Gözlem Kurulları tarafından 3 ayda bir "iyi hal" tespitine tabi tutulmaktadır. İdare ve Gözlem Kurulu'na hem "iyi hal tanımı yapma" hem de "tahliye erteleme" gibi çok geniş yetkiler veren bu düzenlemeler neticesinde mezkûr kurul adeta bir tür mahkeme statüsüne getirilmiştir.

Bu durumu "ceza içerisinde ceza", "paralel yargılama" ve "kişiyi özgürlüğünden mahrum bırakma suçu" kapsamında değerlendirmek mümkündür. Ayrıca bu düzenleme-uygulama, "suçta ve cezada kanunilik ilkesine", "geriye yürümezlik ilkesine", "ayrımcılık yasağı ve eşitlik ilkesine", "infazda temel ilkeye" ve "umut hakkına" aykırılık göstermektedir.

İzmir Şakran 2 Nolu F Tipi Kapalı Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan ve birçok rahatsızlığı olan 68 yaşındaki Mehmet Şirin Gümüş'ün infazı 30 yıllık infazını tamamlamış olmasına rağmen daha önce almış olduğu hücre cezaları gerekçesiyle yakılmıştır. 9 Ağustos'ta tahliye olması gereken Gümüş'ün ayrıca birçok rahatsızlığı da söz konusudur. Buna göre Gümüş'ün 6 yıl daha tutuklu kalması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. 14.04.2020 tarihli düzenlemeler neticesinde mahpusların maruz bırakıldıkları hak ihlallerinin önlenmesine dönük bir girişiminiz olacak mıdır? İlgili yönetmeliklerin değişikliğine dair bir çalışmanız mevcut mudur?
2. İdare ve Gözlem Kurullarının bir nevi “mahkeme” gibi görev yapmasının hukuki gerekçesi nedir?
3. İlgili düzenlemeler ile “umut hakkının” gasp edilmesinin gerekçesi nedir?
4. Mehmet Şirin Gümüş’ün hukuki gerekçelerden yoksun keyfi sebeplerle mahpusluluklarının devam ettirilmesi bakanlığınızın merkezi bir politikasının neticesinde midir?
5. Son bir yıl içerisinde İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarıyla tahliyesi engellenen mahpus sayısı kaçtır?